

Sygn. akt II AKa 299/14

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 16 października 2014 roku

Sąd Apelacyjny we Wrocławiu w II Wydziale Karnym w składzie:

Przewodniczący:	SSA Wojciech Kociubiński
Sędziowie:	SA Andrzej Kot (spr.) SA Stanisław Rączkowski
Protokolant:	Aldona Zięta

przy udziale Prokuratora Prokuratury Apelacyjnej Urszuli Piwowarczyk - Strugały

po rozpoznaniu w dniu 16 października 2014 roku

sprawy **T. G.**

oskarżonego z art. 310 § 1 k.k. i art. 310 § 2 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k.; art. 62 ust. 1 ustawy z dnia 29.07.2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii w zw. z art. 64 § 1 k.k., art. 62 ust. 2 ustawy z dnia 29.07.2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii w zw. z art. 64 § 1 k.k.;

E. M.

oskarżonego z art. 310 § 1 k.k.;

M. K. (1)

oskarżonego z art. 310 § 2 k.k.; art. 62 ust. 1 ustawy z dnia 29.07.2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii; art. 59 ust. 1 ustawy z dnia 29.07.2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii;

M. G.

oskarżonego z art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 310 § 2 k.k. i art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k.;

M. O.

oskarżonego z art. 310 § 2 k.k.;

P. S.

oskarżonej z art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 310 § 2 k.k. i art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k.; art. 310 § 2 k.k. i art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k.;

na skutek apelacji wniesionej przez prokuratora w stosunku do wszystkich oskarżonych z powodu apelacji oskarżonego M. K. (2)

od wyroku Sądu Okręgowego w Świdnicy

z dnia 13 maja 2014 roku, sygn. akt III K 40/14

I. na podstawie art. 105 § 1 i 2 k.p.k. prostuje oczywistą omyłkę pisarską w punkcie I części rozstrzygającej zaskarżonego wyroku dodając w zawartym tam opisie czynu wyraz „czynu” po wyrazie „popelnienia”;

II. zmienia zaskarżony wyrok wobec oskarżonych M. G., P. S. oraz M. O. w ten sposób, że:

1) **za podstawę orzeczenia o warunkowym zawieszeniu kary pozbawienia wolności wobec M. G. oraz P. S. (pkt. XVIII i pkt. XXV części rozstrzygającej) przyjmuje przepis art. 70 § 2 k.k. w miejsce przepisu art. 70 § 1 pkt.1 k.k.,**

2) **za podstawę orzeczenia o oddaniu M. G. pod dozór kuratora sądowego (pkt. XXI części rozstrzygającej) przyjmuje przepis art. 73 § 2 k.k. w miejsce przepisu art. 73 § 1 k.k.,**

3) **za podstawę orzeczenia o obowiązku naprawienia szkody wobec M. O. i P. S. (pkt. XXVI części rozstrzygającej) przyjmuje przepis art. 46 § 1 k.k., eliminując określony tam termin naprawienia szkody;**

III. zmienia zaskarżony wyrok wobec T. G. i E. M. w ten sposób, że na podstawie art. 316 k.k. orzeka wobec nich za przypisane im w pkt. I i VI części rozstrzygającej czyny przepadek następujących przedmiotów: 4 karty formatu A4 z kserokopią banknotu o nominale 100 zł o nr serii (...), 5 kart formatu A4 z wyciętymi otworami w środkowej części w kształcie prostokąta o wymiarze 13,5 x 6,5 x 7 cm, przezroczysta pleksa o wymiarach 15,5 x 16 cm z nadrukiem (...), drukarka atramentowa H. (...) – urządzenie wielofunkcyjne, 8 sztuk banknotów o nominale 100 zł o nr (...), opisanych na kartach 595-597 akt sprawy;

IV. zmienia zaskarżony wyrok wobec oskarżonego M. K. (1) w ten sposób, że:

1) **na podstawie art. 45 § 1 k.k. za czyny przypisane mu w pkt. XII części rozstrzygającej orzeka przepadek równowartości korzyści uzyskanych z ich popelnienia w kwocie 940 zł (słownie: dziewięćset czterdzieści złotych),**

2) **karę wymierzoną za czyn z art. 310 § 2 k.k. przypisany w pkt. X części rozstrzygającej obniża do roku,**

3) **karę wymierzoną za ciąg przestępstw z art. 59 ust. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii przypisany w pkt. XII części rozstrzygającej obniża do roku,**

4) **stwierdza, że utraciło moc orzeczenie o karze łącznej zawarte w pkt. XIII części rozstrzygającej;**

V. w pozostałej części zaskarżony wyrok wobec oskarżonych M. G., P. S., M. O., T. G., E. M., M. K. (1) utrzymuje w mocy;

VI. na podstawie art. 91 § 2 k.k. w zw. z art. 86 § 1 k.k. wymierza oskarżonemu M. K. (1) karę łączną roku i 2 (dwóch) miesięcy pozbawienia wolności, zaliczając na jej poczet, na podstawie art. 63 § 1 k.k., okres tymczasowego aresztowania od dnia 27 listopada 2013 roku do 13 maja 2014 roku;

VII. zasądza od Skarbu Państwa na rzecz adwokat A. K. 600 zł tytułem kosztów nieopłaconej obrony z urzędu oskarżonego T. G. w postępowaniu odwoławczym oraz 138 zł tytułem zwrotu VAT;

VIII. zwalnia oskarżonych od zapłaty na rzecz Skarbu Państwa kosztów sądowych za postępowania odwoławcze, zaliczając wydatki tego postępowania na rachunek Skarbu Państwa.

UZASADNIENIE

1. T. G. został oskarżony o to, że:

I. w okresie od października 2013 roku do 23 listopada 2013 r. w W., woj. (...), działając wspólnie i w porozumieniu z E. M., z góry powziętym zamiarem puszczenia w obieg podrobionych banknotów, podrobił nie mniej niż 20 sztuk banknotów o nominale 100 złotych i nr (...) w ten sposób, że przy użyciu drukarki marki H. należącej do E. M. skopiował oryginalny banknot na kartki formatu A4 a następnie puścił w obieg co najmniej 9 sztuk tak podrobionych banknotów w ten sposób, że zapłacił w dniu 21 października 2013 roku dwoma banknotami za usługi seksualne oraz przekazał 7 z nich w dniu 23 listopada 2013 roku M. K. (1),

tj. o czyn z art. 310 § 1 k.k. i art. 310 § 2 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k.

II. w bliżej nieustalonym dniu w okresie od 27 kwietnia 2012 roku do września 2013 roku w S., woj. (...), wbrew przepisom ustawy posiadał substancje psychotropowe w postaci 10 sztuk tabletek (...), przy czym czynu tego dopuścił się będąc uprzednio skazany wyrokiem Sądu Rejonowego w Świdnicy z dnia 20.02.2007 roku, sygn. akt II K 808/06 m.in. za czyn z art. 62 ust. 2 ustawy z dnia 29.07.2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii w zw. z art. 64 § 1 k.k. na karę jednostkową 6 miesięcy pozbawienia wolności oraz karę łączną 1 roku i 2 miesięcy pozbawienia wolności, którą odbył w okresie od 26.03.2007 roku do 24.12.2007 roku i od 24.06.2011 roku do 25.11.2011 roku,

tj. o czyn z art. 62 ust. 1 ustawy z dnia 29.07.2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii w zw. z art. 64 § 1 k.k.

III. w bliżej nieustalonym dniu w okresie od 27 kwietnia 2012 r. do września 2013 roku w S., woj. (...), wbrew przepisom ustawy posiadał substancje psychotropowe w postaci 10 sztuk tabletek (...), przy czym czynu tego dopuścił się będąc uprzednio skazany wyrokiem Sądu Rejonowego w Świdnicy z dnia 20.02.2007 r., sygn. akt II K 808/06 m.in. za czyn z art. 62 ust 2 ustawy z dnia 29.07.2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii w zw. z art. 64 § 1 k.k. na karę jednostkową 6 miesięcy pozbawienia wolności oraz karę łączną 1 roku i 2 miesięcy pozbawienia wolności, którą odbył w okresie od 26.03.2007 r. do 24.12.2007 roku i od 24.06.2011 roku do 25.11.2011 roku.

tj. o czyn z art. 62 ust. 1 ustawy z dnia 29.07.2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii w zw. z art. 64 § 1 k.k.

IV. W bliżej nieustalonym dniu w październiku 2013 roku w S., woj. (...), wbrew przepisom ustawy posiadał znaczną ilość substancji psychotropowej w postaci 50 gram amfetaminy, przy czym czynu tego dopuścił się będąc uprzednio skazany wyrokiem Sądu Rejonowego w Świdnicy z dnia 20.02.2007 roku, sygn. II K 808/06 m.in. za czyn z art. 62 ust. 2 ustawy z dnia 29.07.2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii w zw. z art. 64 § 1 k.k. na karę jednostkową 6 miesięcy pozbawienia wolności oraz karę łączną 1 roku i 2 miesięcy pozbawienia wolności, którą odbył w okresie od 26.03.2007 roku do 24.12.2007 roku i od 24.06.2011 roku do 25.11.2011 roku,

tj. o czyn z art. 62 ust. 2 ustawy z dnia 29.07.2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii w zw. z 64 § 1 k.k.

2. E. M. został oskarżony o to, że

V. W bliżej nieustalonym czasie do dnia 21 października 2013 r. w W., woj. (...), działając wspólnie i w porozumieniu z T. G. podrobił nie mniej niż 20 sztuk banknotów o nominale 100 zł. i nr (...) w ten sposób, że przy użyciu drukarki skopiował oryginalny banknot na kartki formatu A4,

tj. o czyn z art. 310 § 1 k.k.

3. T. K. został oskarżony o to, że:

VI. W bliżej nieustalonym czasie do dnia 23 listopada 2013 r. w W., woj. (...), w celu puszczenia w obieg przyjął od T. G. uprzednio podrobione przez niego i E. M. 7 szt. banknotów o nominale 700 zł. i nr (...), a następnie puścił je w obieg poprzez przekazanie ich w dniu 23 listopada 2013 roku R. M.,

tj. o czyn z art. 310 § 2 k.k.

VII. W dniu 27 listopada 2013 r. w W., woj. (...), wbrew przepisom ustawy posiadał substancje psychotropowe w postaci 4 sztuk tabletek (...),

tj. o czyn z art. 62 ust 1 ustawy z dnia 29.07.2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii

VIII. W bliżej nieustalonym dniu w okresie od 27 kwietnia 2012 roku do września 2013 roku w S., woj. (...), w celu osiągnięcia korzyści majątkowej udzielił T. G. substancji psychotropowej w postaci 10 sztuk tabletek (...) za łączną kwotę 120 złotych,

tj. o czyn z art. 59 ust. 1 ustawy z dnia 29.07.2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii

IX. w bliżej nieustalonym dniu w okresie od 27 kwietnia 2012 roku do września 2013 roku w S., woj. (...), w celu osiągnięcia korzyści majątkowej udzielił T. G. substancji psychotropowej w postaci 10 sztuk tabletek (...) za łączną kwotę nie niższą od 120 złotych,

tj. o czyn z art. 59 ust 1 ustawy z dnia 29.07.2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii

X. w bliżej nieustalonym dniu w październiku 2013 roku w S., woj. (...), w celu osiągnięcia korzyści majątkowej udzielił T. G. substancji psychotropowej w znacznej ilości w postaci 50 gram amfetaminy za łączną kwotę 700 złotych,

tj. o czyn z art. 59 ust. 1 ustawy z dnia 29.07.2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii

4. R. M. został oskarżony o to, że:

XI. w dniu 23 listopada 2013 r. w W., woj. (...), w celu puszczenia w obieg przyjął od M. K. (1), uprzednio podrobione przez ustalone osoby, 7 szt. banknotów o nominale 100 zł. a następnie puścił w obieg 4 szt. z tych banknotów, poprzez przekazanie ich M. O.,

tj. o czyn z art. 310 § 2 k.k.

XII. w dniu 24 listopada 2013 r. w W., woj. (...), usiłował puścić w obieg dwa uprzednio podrobione przez ustalone osoby banknoty o nominale 100 zł każdy, poprzez przekazanie ich M. G. w celu ich dalszego puszczenia w obieg w Lombardzie przy ul. (...)

tj. o czyn z art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 310 § 2 k.k.

a nadto R. M. i

5. M. G. zostali oskarżeni o to, że:

XIII. w dniu 24 listopada 2013 r. w W., woj. (...), działając wspólnie i w porozumieniu, usiłowali puścić w obieg banknot o nominale 100 zł. uprzednio podrobiony przez ustalone osoby, poprzez przedłożenie go przez M. G. ekspedientce sklepu (...) przy ul. (...), czym usiłowali wprowadzić w błąd ekspedientkę co do jego autentyczności i doprowadzić do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w bliżej nieustalonej kwocie właściciela sklepu – (...), jednakże zamierzonego celu nie osiągnęli, z uwagi na powzięcie wątpliwości co do jego autentyczności oraz odmowę jego przyjęcia przez ekspedientkę sklepu,

tj. o czyn z art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 310 § 2 k.k. i art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k.

XIV. w dniu 24 listopada 2013 roku w W., woj. (...) działając wspólnie i w porozumieniu, usiłowali puścić w obieg banknot o nominale 100 zł. uprzednio podrobiony przez ustalone osoby, poprzez przedłożenie go przez M. G. ekspedientce sklepu (...), czym usiłowali wprowadzić w błąd ekspedientkę co do jego autentyczności i doprowadzić do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w kwocie 5 zł. właściciela sklepu za zakup doładowania do telefonu, jednakże zamierzonego celu nie osiągnęli z uwagi na powzięcie wątpliwości, co do jego autentyczności oraz odmowę jego przyjęcia przez ekspedientkę sklepu,

tj. o czyn z art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 310 § 2 k.k. i art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k.

XV. w dniu 24 listopada 2013 r. w W., woj. (...), działając wspólnie i w porozumieniu, usiłowali puścić w obieg banknot o nominale 100 zł. uprzednio podrobiony przez ustalone osoby, poprzez przedłożenie go przez M. G. ekspedientce sklepu (...) przy ul. (...), czym usiłowali wprowadzić w błąd ekspedientkę co do jego autentyczności i doprowadzić do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w bliżej nieustalonej kwocie właściciela sklepu (...) za zakup piwa, jednakże zamierzonego celu nie osiągnęli, z uwagi na powzięcie wątpliwości co do jego autentyczności oraz odmowę jego przyjęcia przez ekspedientkę sklepu,

tj. o czyn z art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 310 § 2 k.k. i art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k.

XVI. w tym samym miejscu i czasie jak w punkcie XV, działając wspólnie i w porozumieniu, usiłowali puścić w obieg banknot o nominale 100 zł. uprzednio podrobiony przez ustalone osoby, poprzez przedłożenie go przez M. G. ekspedientce sklepu (...) przy ul. (...), czym usiłowali wprowadzić w błąd ekspedientkę co do jego autentyczności i doprowadzić do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w bliżej nieustalonej kwocie właściciela sklepu (...) za zakup piwa, jednakże zamierzonego celu nie osiągnęli, z uwagi na powzięcie wątpliwości co do jego autentyczności oraz odmowę jego przyjęcia przez ekspedientkę sklepu,

tj. o czyn z art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 31 § 2 k.k. i art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k.

6. M. O. został oskarżony o to, że:

XVII. w dniu 23 listopada 2013 r. w W., woj. (...), w celu puszczenia w obieg przyjął od R. M., uprzednio podrobione przez ustalone osoby, 4 szt. banknotów o nominale 100 zł.

tj. o czyn z art. 310 § 2 k.k.

a nadto M. O.

7. P. S. zostali oskarżeni o to, że:

XVIII. w dniu 24 listopada 2013 r. w W., woj. (...), działając wspólnie i w porozumieniu, usiłowali puścić w obieg banknot o nominale 100 zł. uprzednio podrobiony przez ustalone osoby, poprzez przedłożenie go w sklepie monopolowym przy ul. (...), czym usiłowali wprowadzić w błąd właściciela sklepu (...) co do jego autentyczności i doprowadzić do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w kwocie 2,69 złotych za zakup piwa marki Ż., jednakże zamierzonego celu nie osiągnęli, z uwagi na powzięcie wątpliwości co do autentyczności banknotu oraz odmowę jego przyjęcia przez właściciela sklepu,

tj. o czyn z art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 310 § 2 k.k. i art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k.

XIX. w dniu 24 listopada 2013 r. w W., woj. (...), działając wspólnie i w porozumieniu, puścili w obieg banknot o nominale 200 zł. uprzednio podrobiony przez ustalone osoby, poprzez przedłożenie go ekspedientce sklepu (...) przy ul. (...), czym wprowadzili w błąd ekspedientkę co do jego autentyczności i doprowadzili do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w kwocie 6.90 złotych właściciela sklepu (...) za zakup żelu pod prysznic,

tj. o czyn z art. 310 § 2 k.k. i art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 1 § 2 k.k.

XX. w dniu 24 listopada 2013 r. w W., woj. (...), działając wspólnie i w porozumieniu, puścili w obieg banknot o nominale 100 zł. uprzednio podrobiony przez ustalone osoby, poprzez przedłożenie go ekspedientce sklepu (...) przy ul. (...), czym wprowadzili w błąd ekspedientkę co do jego autentyczności i doprowadzili do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w kwocie nie mniejszej niż 12 złotych właściciela sklepu – (...) za zakup papierosów i coca coli,

tj. o czyn z art. 310 § 2 k.k. i art. 286 § 1 k.k. w zw. art. 11 § 2 k.k.

Sąd Okręgowy w Świdnicy wyrokiem z dnia 13 maja 2014 r. sygn. akt III K 40/14 rozstrzygnął następująco:

I. oskarżonego T. G. uznał za winnego popełnienia czynu polegającego na tym, że w październiku 2013 r. w W. woj. (...) w celu puszczenia w obieg podrobionych banknotów, działając razem i w porozumieniu z E. M. podrobił nie mniej niż 20 sztuk banknotów o nominale 100 zł. i o numerze (...) w ten sposób, że przy użyciu drukarki marki H. należącej do E. M. skopiował oryginalny banknot na kartce papieru formatu A4 tj. zbrodni z art. 310 § 1 k.k. i za to na podstawie tego przepisu przy zastosowaniu art. 60 § 2 i 6 pkt 2 k.k. wymierzył mu karę 3 (trzech) lat pozbawienia wolności.

II. oskarżonego T. G. uznał za winnego popełnienia czynu polegającego na tym, że w okresie czasu od października 2013 r. do 23 listopada 2013 r. po uprzednim podrobieniu 20 sztuk banknotów o nominale 100 zł. puścił w obieg co najmniej 9 takich banknotów w ten sposób, że zapłacił w dniu 21 października 2013r. dwoma banknotami za usługi seksualne oraz przekazał 7 z nich w dniu 23 listopada 2013 r. M. K. (1) tj. występku z art. 310 § 2 k.k. i za to na podstawie tego przepisu wymierzył mu karę 1 (jednego) roku pozbawienia wolności,

III. oskarżonego T. G. uznał za winnego popełnienia czynów opisanych w pkt II i III części wstępnej wyroku, przyjmując, że w ten sposób posiadał łącznie 20 sztuk tabletek ekstazy jak i że dopuścił się ich w ramach ciągu przestępstw z art. 91 § 1 k.k. ustalając nadto, że czynu tego dopuścił się w warunkach powrotu do przestępstwa tam opisanych tj. co do każdego z tych przestępstw występku z art. 62 ust. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii w zw. z art. 91 § 1 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k. i za to na podstawie art. 62 ust. 1 cytowanej ustawy w zw. z art. 91 § 1 k.k. wymierzył mu za oba te czyny karę 1 (jednego) roku i 4 (czterech) miesięcy pozbawienia wolności.

IV. T. G. uznał za winnego popełnienia czynu opisanego w pkt IV części wstępnej wyroku, ustalając nadto, że czynu tego dopuścił się w warunkach powrotu do przestępstwa tam opisanych tj. występku z art. 62 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii i za to na podstawie tego przepisu wymierzył mu karę 1 (jednego) roku i 6 (sześciu) miesięcy pozbawienia wolności,

V. na podstawie art. 91 § 2 k.k. wymierzył T. G. karę łączną 3 (trzech) lat i 6 (miesięcy) pozbawienia wolności,

VI. oskarżonego E. M. uznał za winnego popełnienia czynu opisanego w pkt V części wstępnej wyroku tj. zbrodni z art. 310 § 1 k.k. i za to na podstawie tego przepisu przy zastosowaniu przepisu art. 60 § 2 i 6 pkt 2 k.k. wymierzył mu karę 2 (dwóch) lat pozbawienia wolności,

VII. na podstawie art. 69 § 1 k.k. i art. 70 § 1 pkt 1 k.k. wykonanie orzeczonej kary pozbawienia wolności wobec E. M. warunkowo zawiesił na okres próby 3 (trzech) lat,

VIII. na podstawie art. 71 § 1 k.k. wymierzył E. M. karę grzywny w wysokości 200 (dwustu) stawek dziennych po 20 (dwadzieścia) złotych każda,

IX. na podstawie art. 63 § 1 k.k. na poczet orzeczonej kary grzywny zaliczył E. M. okres zatrzymania i tymczasowego aresztowania od dnia 13 grudnia 2013 r. do dnia 26 lutego 2014 r. przyjmując, iż jeden dzień aresztowania równoważny jest dwóm dziennym stawkom grzywny,

X. oskarżonego M. K. (1) uznał za winnego popełnienia czynu opisanego w pkt VI części wstępnej wyroku tj. występku z art. 310 § 2 k.k. i za to na podstawie tego przepisu wymierzył mu karę 1 (jednego) roku i 6 (sześciu) miesięcy pozbawienia wolności,

XI. oskarżonego M. K. (1) uznał za winnego popełnienia czynu opisanego w pkt VII części wstępnej wyroku przyjmując, iż czyn ten stanowi wypadek mniejszej wagi tj. występku z art. 62 ust. 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii i za to na podstawie tego przepisu wymierzył mu karę 4 (czterech) miesięcy pozbawienia wolności,

XII. oskarżonego M. K. (1) uznał za winnego popełnienia czynów opisanych w pkt VIII-X części wstępnej wyroku, jak i przyjął, że czynów tych dopuścił się w ramach ciągu przestępstw z art. 91 § 1 k.k. tj. co do każdego z nich występku z art. 59 ust. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii w zw. z art. 91 § 1 k.k. i za to na podstawie art. 59 ust. 1 cytowanej wyżej ustawy w zw. z art. 91 § 1 k.k. za wszystkie te czyny wymierzył mu karę 1 (jednego) roku 8 (ośmiu) miesięcy pozbawienia wolności,

XIII. na podstawie art. 91 § 2 k.k. wymierzył M. K. (1) karę łączną 2 (dwóch) lat pozbawienia wolności,

XIV. na podstawie art. 63 § 1 k.k. na poczet orzeczonej kary łącznej pozbawienia wolności zaliczył M. K. (1) okres zatrzymania i tymczasowego aresztowania od dnia 27 listopada 2013 r. do dnia 13 maja 2014 r.

XV. oskarżonego R. M. uznał za winnego popełnienia czynów opisanych w pkt XI i XII części wstępnej wyroku, przyjmując, że dopuścił się ich w ramach ciągu przestępstw z art. 91 § 1 k.k. tj. co do każdego z tych czynów występku z art. 310 § 2 k.k. oraz art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 310 § 2 k.k. w zw. z art. 91 § 1 k.k. i za to za oba te czyny na podstawie art. 310 § 2 k.k. w zw. z art. 91 § 1 k.k. wymierzył mu karę 1 (jednego) roku pozbawienia wolności,

XVI. oskarżonego R. M. i M. G. uznał za winnych popełnienia czynów opisanych w pkt XIII-XVI części wstępnej wyroku przyjmując, że dopuścili się ich w ramach ciągu przestępstw z art. 91 § 1 k.k. tj. co do każdego z tych czynów występku z art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 310 § 2 k.k. i art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. w zw. z art. 91 § 1 k.k. i za to za wszystkie te czyny na podstawie art. 14 § 1 k.k. w zw. z art. 310 § 2 k.k. w zw. z art. 11 § 3 k.k. w zw. z art. 91 § 1 k.k. wymierzył R. M. karę 2 (dwóch) lat pozbawienia wolności, zaś M. G. karę 1 (jednego) roku i 8 (ośmiu) miesięcy pozbawienia wolności,

XVII. na podstawie art. 91 § 2 k.k. wymierzył R. M. karę łączną 2 (dwóch) lat pozbawienia wolności,

XVIII. na podstawie art. 69 § 1 k.k. i art. 70 § 1 pkt 1 k.k. wykonanie orzeczonych kar pozbawienia wolności wobec R. M. i M. G. warunkowo zawiesił na okres próby 4 (czterech) lat,

XIX. na podstawie art. 33 § 2 k.k. wymierzył R. M. i M. G. kary grzywny po 100 (sto) stawek dziennych w wysokości 15 (piętnaście) złotych każda,

XX. na podstawie art. 63 § 1 k.k. na poczet orzeczonych kar grzywien zaliczył okres zatrzymania R. M. w okresie od 26 listopada 2013 r. do dnia 29 listopada 2013 r. zaś M. G. w dniu 25 listopada 2013 roku, licząc, iż jeden dzień zatrzymania równoważny jest dwóm dziennym stawkom grzywny,

XXI. na podstawie art. 73 § 1 k.k. orzekł w okresie próby wobec R. M. i M. G. dozór kuratora sądowego,

XXII. oskarżonego M. O. uznał za winnego popełnienia czynu opisanego w pkt XVII części wstępnej wyroku, tj. występku z art. 310 § 2 k.k. i za to na podstawie tego przepisu wymierzył mu karę 1 (jednego) roku pozbawienia wolności,

XXIII. oskarżonych M. O. i P. S. uznał za winnych popełnienia czynów opisanych w pkt VIII-XX części wstępnej wyroku, przyjmując, iż dopuścili się ich w ramach ciągu przestępstw z art. 91 § 1 k.k. tj. co do każdego z nich występku z art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 310 § 2 k.k. w zw. z art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. i występku z art. 310 § 2 k.k. w zw. z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. i za to za wszystkie te czyny na podstawie art. 310 § 2 k.k. w zw. z art. 11 § 3 k.k. w zw. z art. 91 § 1 k.k. wymierzył M. O. karę 1 (jednego) roku i 6 (sześciu) miesięcy pozbawienia wolności, zaś P. S. karę 1 (jednego) roku pozbawienia wolności,

XXIV. na podstawie art. 91 § 2 k.k. wymierzył M. O. karę łączną 1 (jednego) roku i 8 (ośmiu) miesięcy pozbawienia wolności,

XXV. na podstawie art. 69 § 1 k.k. i art. 70 § 1 pkt 1 k.k. wykonanie orzeczonych kar pozbawienia wolności wobec M. O. i P. S. warunkowo zawiesił na okres próby 3 (trzech) lat,

XXVI. na podstawie art. 39 pkt 5 zobowiązał solidarnie M. O. i P. S. do naprawienia szkody wyrządzonej przestępstwem przez uiszczenie w terminie 1 miesiąca od dary uprawomocnienia się wyroku kwoty 6,90 zł. na rzecz K. K. (1) oraz 12 zł. na rzecz R. K.,

XXVII. na podstawie art. 73 § 1 i 2 k.k. oddał w okresie próby M. O. i P. S. pod dozór kuratora sądowego,

XXVIII. na podstawie art. 63 § 1 k.k. na poczet orzeczonych wobec M. O. i P. S. kar pozbawienia wolności, na wypadek zarządzenia ich wykonania zaliczył im obu okres zatrzymania w dniu 26 listopada 2013 r.

XXIX. zwolnił T. G. i M. K. (1) od uiszczenia kosztów sądowych w tym opłaty, zaliczając je w tej części na rachunek Skarbu Państwa, zaś na podstawie art. 2 ust. 1 i art. 3 ust. 1 ustawy o opłatach w sprawach karnych wymierzył opłaty na rzecz Skarbu Państwa, a to E. M. w kwocie 500 zł. R. M. w kwocie 600 zł. M. G. w kwocie 600 zł. M. O. w kwocie 300 zł. i P. S. w kwocie 180 zł. oraz obciążył ich wydatkami w sprawie, a to E. M. w kwocie 190,67 zł. R. M. w kwocie 1006,58 zł. M. G. w kwocie 55,72 zł. M. O. w kwocie 55,72 zł. zaś P. S. w kwocie 55,72 zł.

XXX. zasądził od Skarbu Państwa na rzecz adw. A. K. z Kancelarii Adwokackiej w W. kwotę 1254,60 zł. tytułem nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej oskarżonemu T. G. z urzędu w postępowaniu przygotowawczym oraz przed sądem.

Apelację od tego wyroku wnieśli prokurator co do wszystkich oskarżonych oraz obrońca oskarżonego M. K. (1).

Prokurator Rejonowy w Wałbrzychu zaskarżył powyższy wyrok w całości na korzyść oskarżonych T. G. oraz w części dotyczącej orzeczenia o karze na niekorzyść oskarżonych M. M.-G., P. S. i M. O. oraz T. G., E. M. i M. K. (1).

Powołując się na treść art. 427 § 1 i 2 kpk, 437 kpk oraz 438 pkt 1 kpk orzeczeniu temu zarzucił:

1. obrazę przepisu prawa karnego materialnego a mianowicie art. 70 § 2 k.k. poprzez jego nie zastosowanie i warunkowe zawieszenie wykonania orzeczonych względem młodocianych M. G. i P. S. kar pozbawienia wolności na okres próby, w oparciu o podstawę z art. 70 § 1 kodeksu karnego, podczas gdy warunkowe zawieszenie wykonania kary pozbawienia wolności względem sprawcy młodocianego, winno nastąpić w oparciu o przepis art. 70 § 2 cytowanej ustawy,

2. obrazę przepis prawa karnego materialnego a mianowicie art. 73 § 2 k.k. poprzez jego nie zastosowanie i orzeczenie względem młodocianego oskarżonego M. G. obligatoryjnego dozoru kuratora w oparciu o podstawę z art. 73 § 1 k.k. podczas gdy ustanowienie dozoru względem młodocianego sprawcy przestępstwa umyślnego winno nastąpić w oparciu o przepis art. 73 § 2 cytowanej ustawy,

3. obrazę przepisu prawa karnego materialnego a mianowicie art. 39 pkt 5 k.k. poprzez jego zastosowanie przy wskazaniu terminu naprawienia szkody wyrządzonej przestępstwem popełnionym przez oskarżonych M. O. i P. S., podczas gdy środek karny określony w art. 46 § 1 kk staje się wykonalny z chwilą uprawomocnienia się wyroku,

4. obrazę przepisu prawa karnego materialnego a mianowicie art. 310 § 2 kodeksu karnego poprzez jego zastosowanie i przyjęcie w stosunku do oskarżonego T. G., że dopuścił się on dwóch odrębnych czynów z art. 310 § 1 k.k. oraz 310 § 2 k.k. podczas gdy poczynione przez Sąd ustalenia faktyczne w tym zakresie prowadzą do wniosku, że czyn z art. 310 § 2 k.k. winien być uznany za czyn współukarany następczy w stosunku do czynu z art. 310 § 1 cytowanej ustawy,

5. obrazę przepisu prawa karnego materialnego a mianowicie art. 316 k.k. poprzez jego nie zastosowanie i zaniechanie orzeczenia na podstawie art. 316 k.k. względem T. G. i E. M. środka karnego w postaci przepadku fałszywych banknotów zabezpieczonych w sprawie oraz przedmiotów służących do ich wytworzenia, podczas gdy wskazany przepis obliguje Sąd do orzeczenia takiego przepadku w razie skazania za przestępstwa określone w rozdziale XXXVII Ustawy Kodeks karny,

6. obrazę przepisu prawa karnego materialnego a mianowicie art. 45 § 1 k.k. poprzez jego nie zastosowanie i zaniechanie orzeczenia względem M. K. (1) środka karnego w postaci przepadku równowartości korzyści majątkowej osiągniętej z udzielenia T. G. substancji psychotropowej, podczas gdy wskazany przepis obliguje Sąd do orzeczenia takiego przepadku.

Podnosząc powyższe zarzuty prokurator wniósł o:

- zmianę zaskarżonego wyroku i przyjęcie właściwej podstawy prawnej w związku z orzeczeniem dozoru kuratora w stosunku do M. G.,

- zmianę zaskarżonego wyroku i przyjęcie właściwej podstawy prawnej w związku z orzeczeniem okresu próby względem M. G. i P. S.,

- zmianę zaskarżonego wyroku i przyjęcie właściwej podstawy prawnej w związku z orzeczeniem względem M. O. i P. S. obowiązku naprawienia szkody wyrządzonej przestępstwem,

- zmianę zaskarżonego wyroku i przyjęcie, że czyn z art. 310 § 2 k.k. stanowi czyn współukarany następczy w stosunku do występku z art. 310 § 1 k.k.

- zmianę zaskarżonego wyroku i orzeczenie w stosunku do T. G. i E. M. o przepadku fałszywych banknotów zabezpieczonych w sprawie oraz przedmiotów służących do ich wytworzenia,

- zmianę zaskarżonego wyroku i orzeczenie względem M. K. (1) przepadku równowartości korzyści majątkowej osiągniętej z popełnienia przestępstwa.

Obrońca oskarżonego M. K. (1) zaskarżył wyrok w punkcie X, XII i XIII, zarzucając:

1. obrazę prawa materialnego polegającą na błędnym przyjęciu, iż czyn przypisany oskarżonemu M. K. (1) w punkcie VI a/o wyczerpuje znamiona czynu zabronionego ujętego w art. 310 § 2 k.k. podczas gdy czyn oskarżonego powinien być zakwalifikowany jako występki mniejszej wagi (art. 310 § 3 k.k.);

2. błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, który miał wpływ na treść orzeczenia polegający na przyjęciu, że oskarżony M. K. (1) dopuścił się popełnienia czynów opisanych w punktach VIII – X a/o podczas gdy nic takiego nie wynika z zebranego w sprawie materiału dowodowego;

3. obrazę przepisów postępowania mającą wpływ na treść orzeczenia, tj. art. 7 k.p.k. poprzez dowolną i wybiórczą, a nie swobodną ocenę zgromadzonego materiału dowodowego, w szczególności wyjaśnień współoskarżonego T. G., co jednocześnie doprowadziło do błędu w ustaleniach faktycznych mającego wpływ na treść orzeczenia;

4. rażąco naruszenie przepisów prawa procesowego mogące mieć istotny wpływ na treść orzeczenia poprzez naruszenie zasady „in dubio pro reo” (art. 5 § 2 k.p.k.) poprzez uznanie oskarżonego za winnego popełnienia przestępstw opisanych w pkt VIII – X a/o, w sytuacji zaistniałych wątpliwości, które winny być rozstrzygnięte na korzyść oskarżonego.

Wskazując na powyższe, obrońca oskarżonego wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku przez:

- zmianę kwalifikacji prawnej czynu określonego w punkcie X wyroku poprzez uznanie, że czyn ten stanowi wypadek mniejszej wagi określony w art. 310 § 3 k.k. i wymierzenie oskarżonemu łagodniejszej kary za ten czyn;

- uniewinnienie oskarżonego od czynów zarzucanych oskarżonemu M. K. (1) w punktach VIII – X a/o;

- w konsekwencji wymierzenie oskarżonemu M. K. (1) kary łącznej pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem;

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje.

Każda z apelacji okazała się częściowo zasadna.

Co do apelacji prokuratora.

Zarzuty obrazy prawa materialnego wskazane w pkt 1-3 i 5-6 apelacji są zasadne. Wobec młodocianych oskarżonych M. G. i P. S. Sąd Okręgowy wyrokował z naruszeniem wskazanych przez prokuratora przepisów prawa materialnego. Za podstawę warunkowego zawieszenia kar pozbawienia wolności Sąd meriti przyjął art. 70 § 1 k.k. zamiast art. 70 § 2 k.k., który należy stosować przy orzeczeniu okresu próby wobec sprawców młodocianych. Orzekając w stosunku do oskarżonych obligatoryjny dozór kuratora Sąd I instancji nie zastosował zaś art. 73 § 2 k.k., który stanowi podstawę do objęcia dozorem młodocianych sprawców przestępstw umyślnych.

Sąd Okręgowy nie orzekł względem T. G. i E. M. w oparciu o przepis 316 k.k. przypadku fałszywych banknotów zabezpieczonych w sprawie oraz przedmiotów służących do ich wytworzenia. Wskazany przepis obliguje Sąd do orzeczenia takiego przypadku w przypadku skazania za przestępstwa przeciwko obrotowi pieniędzmi i papierami wartościowymi.

Sąd Okręgowy wyrokował z obrazą art. 45 § 1 k.k. nie orzekając wobec oskarżonego M. K. (1) obligatoryjnego środka karnego w postaci przypadku równowartości korzyści majątkowej z przestępstw przypisanych mu w punkcie XII części rozstrzygającej. Z czynów polegających na udzielaniu oskarżonemu T. G. substancji psychotropowych w postaci tabletek ekstazy, oskarżony uzyskał korzyść majątkową w wysokości 940 złotych. Zasadnie więc podnosił skarżący, że obowiązkiem Sądu Okręgowego było orzeczenie o przypadku osiągniętej korzyści.

Powyższe okoliczności obligowały Sąd Apelacyjny do zmiany zaskarżonego wyroku i orzeczenia zgodnie z wnioskami apelacji.

Orzekając obowiązek naprawienia szkody przez oskarżonych M. O. i P. S., Sąd I instancji powinien, w myśl zasady *lex specialis derogat legi generali*, zastosować art. 46 § 1 k.k., który konkretyzuje przepis art. 39 k.k. zawierający jedynie katalog środków karnych. Natomiast określenie przez sąd w wyroku terminu naprawienia szkody, w wypadku orzeczenia tego obowiązku jako środka karnego, nie znajduje żadnego oparcia w przepisach kodeksu karnego. Wszak wyrok staje się wykonalny z chwilą uprawomocnienia, chyba że ustawa stanowi inaczej. W przypadku orzeczenia środka karnego na podstawie art. 46 § 1 k.k. realizacja obowiązku spoczywa na sprawcy od chwili uprawomocnienia się orzeczenia. Konieczna więc stała się zmiana zaskarżonego wyroku w ten tylko sposób, że w punkcie XXVI w miejsce art. 39 pkt 5 k.k. wskazać jako podstawę prawną orzeczenia obowiązku naprawienia szkody art. 46 § 1 k.k. eliminując określony tam termin naprawienia szkody.

Chybiony jest natomiast zarzut podniesiony w pkt 4 apelacji. Przyjęcie, że oskarżony T. G. dopuścił się dwóch odrębnych czynów, tj. zbrodni z art. 310 § 1 k.k. i występku z art. 310 § 2 k.k. oddaje całą zawartość kryminalną zachowania się sprawcy. Nie ulega wątpliwości, że między zachowaniami oskarżonego, tj. podrobieniem banknotów, a następnie puszczeniem ich w obieg w celu uzyskania korzyści majątkowej istnieje ścisły związek (bliskość miejscowa i czasowa, jedność zamiaru). Jednak Sąd Okręgowy te wszystkie okoliczności uwzględnił przy wymiarze kary łącznej, orzeczonej na zasadzie zbliżonej do pełnej absorpcji. Przyjęcie konstrukcji czynu współukaranego, która nie jest uregulowana w ustawie, a ma charakter jedynie funkcjonalny, nie jest obligatoryjne. Przyjęta przez Sąd meriti ocena prawna czynów nie wymaga więc korekty, wnioskowanej przez prokuratora.

Co do apelacji oskarżonego M. K. (1).

Prawdą jest, że Sąd meriti oparł swoje ustalenia dotyczące przestępstw przypisanych oskarżonemu w punkcie XII części rozstrzygającej w głównej mierze na wyjaśnieniach współoskarżonego T. G.. Pomówienie współoskarżonego może jednak stanowić dowód winy, o ile jest logiczny, stanowczy, konsekwentny, zgodny z logiką wypadków, nie stanowi przerzucenia winy na inną osobę, czy umniejszania własnej odpowiedzialności karnej. Sąd Okręgowy nie przekroczył granic art. 7 k.p.k. uznając wyjaśnienia oskarżonego T. G., w zakresie w którym wyjaśnił, że trzykrotnie zakupił od oskarżonego M. K. (1) środki odurzające w postaci amfetaminy i tabletek ekstazy, za wiarygodne. Oskarżony w tym zakresie wyjaśniał konsekwentnie i logicznie. Co więcej, opisując przebieg przestępstwa, dokonał samooskarżenia, a więc obciążył nie tylko M. K. (1), ale przede wszystkim siebie, przyjmując odpowiedzialność za posiadanie narkotyków. Pośrednio sprawstwa oskarżonego K. dowodzi fakt, że podczas przeszukania zajmowanego przez niego mieszkania znaleziono narkotyki, a także jego dotychczasowa karalność za przestępstwa z ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii. W sprawie nie ujawniły się również żadne okoliczności, a także takie nie zostały podniesione w apelacji obrońcy - które wskazywałyby, iż oskarżony T. G. miał powody, by bezpodstawnie obciążać osk. K..

Sąd Apelacyjny odrzucił możliwość zmiany kwalifikacji prawnej czynu przypisanego oskarżonemu M. K. (1) w punkcie X części rozstrzygającej zaskarżonego wyroku. O uznaniu konkretnego czynu zabronionego za wypadek mniejszej wagi decyduje przede wszystkim ocena jego społecznej szkodliwości, jako zmniejszonej do stopnia uzasadniającego wymiar kary według skali zagrożenia ustawowego, przewidzianego w przepisie wyodrębniającym wypadek mniejszej wagi w kategorii przestępstw określonego typu. W niniejszej sprawie społeczna szkodliwość czynu, wynikająca z charakteru naruszonych dóbr prawnych i motywów działania oskarżonego, kierującego się chęcią osiągnięcia łatwego i szybkiego zysku nie uzasadnia przyjęcia wypadku mniejszej wagi. Nie ma racji skarżący, gdy wskazuje, że zamiarem oskarżonego nie było wprowadzenie podrobionych banknotów do obrotu, a jedynie chęć pomocy współoskarżonemu R. M., znajdującemu się w trudnej sytuacji finansowej. Z wyjaśnień oskarżonego R. M. wynika bowiem: „Jak ja rozmawiałem ze (...) to od razu powiedział mi, że te pieniądze mam wziąć i puścić w obieg. (...) Powiedział, że jak uda mi się wymienić te banknoty to połowa będzie dla mnie”(k85). Wymowa tych wyjaśnień jest oczywista i przeczy twierdzeniom obrońcy zawartym w apelacji. Oskarżony K., wykorzystując trudne położenie oskarżonego M. chciał wprowadzić podrobione banknoty do obiegu.

Niezależnie od zarzutów apelacyjnych, Sąd Apelacyjny uznał za konieczne zmodyfikowanie rozstrzygnięcia o karze wymierzonej oskarżonemu za czyny przypisane w pkt X i XII części rozstrzygającej.

Jakkolwiek popełniony przez oskarżonego czyn z art. 310 § 2 k.k. pozostaje w wysokim stopniu karygodny, to orzekając karę Sąd Okręgowy nie uwzględnił należycie, że rola oskarżonego w popełnieniu przestępstwa nie była rolą inicjującą. Podrobione banknoty znalazły się w jego posiadaniu przez przypadek. Oskarżony przyznał się do popełnienia przestępstwa i udzielił szczegółowych wyjaśnień. Zmiana rozstrzygnięcia o karze za czyny z art. 59 ust. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii w zw. z art. 91 § 1 k.k. jest też konsekwencją orzeczenia dolegliwego środka karnego w postaci przepadku korzyści majątkowej uzyskanej z przestępstwa.

W tych okolicznościach Sąd Apelacyjny uznał za słuszne zmienić zaskarżony wyrok i obniżyć orzeczone wobec oskarżonego M. K. (1) kary pozbawienia wolności – za czyn przypisany w pkt X części rozstrzygającej zaskarżonego wyroku do roku, za czyny przypisane oskarżonemu w pkt XII części rozstrzygającej zaskarżonego wyroku do roku. Tak ukształtowane kary pozbawienia wolności w należyтым stopniu uwzględniają zarówno okoliczności popełnienia przestępstw, jak też i osobę sprawcy (zwłaszcza zaś jego motywację, stosunki rodzinne, sytuację majątkową oraz sposób życia), czyniąc zadość wymaganiom wynikającym z art. 53 k.k.

W rezultacie powyższych zmian utraciło moc orzeczenie o karze łącznej wobec oskarżonego M. K. (1). Sąd Apelacyjny na podstawie art. 91 § 2 k.k. w zw. z art. 86 § 1 k.k. wymierzył oskarżonemu M. K. (1) karę łączną 1 roku i 2 miesięcy pozbawienia wolności, przy zastosowaniu, podobnie jak Sąd Okręgowy, zasady asperacji.

Sąd Apelacyjny nie znalazł podstaw do orzeczenia kary z warunkowym zawieszeniem jej wykonania. Tak okoliczności czynu jak i wcześniejsza karalność nie pozwalają na postawienie dodatniej prognozy kryminologicznej wobec oskarżonego.

Odnosnie sprostowania oczywistej omyłki pisarskiej.

Dokonując opisu czynu przypisanego oskarżonemu T. G. w punkcie I części rozstrzygającej zaskarżonego wyroku, Sąd Okręgowy popełnił oczywistą omyłkę pisarską, nie umieszczając wyrazu „czynu” po wyrazie „popełnienia”, którą Sąd odwoławczy z urzędu sprostował.

Co do kosztów.

O kosztach nieopłaconej obrony z urzędu oskarżonych za postępowanie odwoławcze orzeczono na podstawie art. 29 prawa o adwokaturze (DzU nr 146/2009 r., poz. 1188 ze zm.) i § 2 ust. 3, 14 ust. 1 pkt 5 oraz § 20 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz.U. nr 163, poz. 1348 z późn. zm.).

Oskarżonych zwolniono od obowiązku poniesienia kosztów sądowych za postępowanie odwoławcze, albowiem nie są w stanie tego obowiązku wykonać. (art. 624 § 1 k.p.k.).